

Van veehouder tot viskweker

Door Paul van Laere

Twee jaar geleden stapten Toos en Ad van den Hurk over van hun melkveehouderij op een viskwekerij. Op het bedrijf waar ooit koeien vertoefden, zwemmen nu een half miljoen tilapia's. Een uniek waterzuiveringssysteem maakt de milieubelasting nagenoeg nihil. En MIA/Vamil maakte de overstap extra aantrekkelijk. 'Als wij de vis zelf kweken is dat duurzamer en beter voor de kwaliteit.'

Van de melkkoeien naar de vissen, het was even wennen, bekent Toos van den Hurk. Maar het was een weloverwogen stap. 'In de melkveehouderij moet je sterk groeien om winstgevend te blijven. Voor de visteelt zijn de vooruitzichten veel beter.' En dus vestigen de voormalige melkveehouders uit het Brabantse De Mortel hun hoop nu

op de tilapia, een zoetwatervis uit zuidelijk Afrika. 'Het is een baarsachtige vis met wit vlees, zonder sterke visreuk bij het bakken. Er zijn mensen die niet van vis houden vanwege die geur. Maar dit is een neutrale vis die heerlijk smaakt,' zegt Van den Hurk enthousiast.

Eind 2005 begonnen ze met de bouw van

de kwekerij. De vissen kwamen een half jaar later en in februari 2007 leverden ze hun eerste volgroeide tilapia's. De benodigde kennis deden ze op in een cursus viskweken, terwijl ook zoon Twan, die eerder stage liep bij een visbedrijf, de nodige inbreng heeft. 'En het meeste leer je toch in de praktijk. Je ziet aan het gedrag van de vissen of er iets loos is.'

De familie Van den Hurk opereert bovendien niet op eigen houtje, maar is onderdeel van een keten, Fashion genaamd. In deze keten zit ook Anova, voor de marketing en afzet van de vissen, en Zon Aquafarming, dat zorgt voor de techniek van waterzuivering en klimaatbeheersing. Fashion Aquaculture levert de jonge aanwas. 'Wanneer ze bij ons komen zijn de visjes 2 gram. Na ongeveer vijf weken zetten we ze over in grotere bassins, en later plaatsen we ze nog een paar keer over,' legt Van den Hurk uit. Aldus worden de vissen in ongeveer negen maanden tijd opgekweekt tot zo'n 850 gram. Dan gaan ze naar de verwerker. 'Onze vis

is bedoeld voor de Europese markt, van supermarkt tot ambulante handelaar. Het is allemaal voor de versmarkt, er gaat niks de diepvries in.'

Waterzuivering

Een cruciaal onderdeel van het viskweken is de waterzuivering. Ketenpartner Zon Aquafarming ontwikkelde daarvoor een uniek systeem waarmee het mogelijk is het water volledig te recyclen. De zuivering gebeurt in twee stappen, met bacteriën in de rol van schoonmakers. 'Vissen produceren ammoniak, die via de kieuwen en met de uitwerpselen in het water terecht komt. In een eerste zuiveringstap zetten bacteriën deze ammoniak om in nitraten,' vertelt Frans Aartsen van Zon Aquafarming. 'Vervolgens zorgen bacteriën in een tweede filtratiestap dat de nitraten worden omgezet in onschuldig stikstofgas. Door deze totale zuivering hoeft er nauwelijks afvalwater geloosd te worden.'

De recycling van het viswater betekent niet

alleen afvalreductie, maar voorkomt tevens onnodig energieverlies. 'Het water moet voor de tropische vissen 28 °C zijn. Wanneer je veel loost, moet je steeds bijvullen, en dat water moet je dus eerst verwarmen,' licht Aartsen toe. 'Bovendien bereiken we via isolatie van het hele systeem dat er nauwelijks warmte verloren gaat, en verwarming overbodig is geworden.'

Voor de investering in deze zeer geavanceerde installatie deed de firma Van den Hurk een succesvol beroep op de MIA/Vamil. 'De aanvraag is vlot verlopen,' vertelt Van den Hurk. 'Mensen van SenterNovem zijn hier nog komen kijken. Dat vind ik een goede zaak, dan zien ze de praktijk.' De MIA/Vamil heeft zeker geholpen bij de besluitvorming, beaamt Van den Hurk. 'Als je iets aan het bedenken bent weegt alles mee. Dit is zeker een extra stimulans voor een ondernemer om te investeren in het milieu.'

Van den Hurk ziet een gezonde toekomst voor het viskweken. 'Uit de zee mogen ze steeds minder vis halen. Dus je moet naar andere bronnen toe. Nu zie je dat vis uit landen als Oeganda, Indonesië of China komt, vaak gekweekt in open water. Maar die vis moet wel ingevroren en verscheept worden. De kwaliteit is minder en het kost energie. Als wij de vis zelf kweken is dat duurzamer en beter voor de kwaliteit. Bovendien kunnen de mensen aan de andere kant van de wereld hun vis dan voor zichzelf houden.'

MIA en Vamil

MIA (Milieu Investeringsaftrek) en Vamil (willekeurige afschrijving milieu-investeringen) zijn twee fiscale stimuleringsregelingen van de Ministeries van VROM en Financiën. Milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen kunnen in aanmerking komen voor de MIA, Vamil of voor beide. Belangrijk is dat u investeringen binnen 3 maanden na het aangaan van uw investeringsverplichting meldt. Via de MIA kunt u tot 40 procent van de investeringskosten voor een mi-

lieuvriendelijk bedrijfsmiddel aftrekken van de fiscale winst. Met de Vamil kunt u zelf bepalen wanneer u de investeringskosten van een bedrijfsmiddel afschrijft. Dat biedt u een liquiditeits- en rentevoordeel.

Meer informatie?

Wilt u meer weten over de MIA of Vamil, kijk dan op www.senternovem.nl/miavamil.

Ook kunt u op werkdagen tussen 8.30 uur en 12.30 uur contact opnemen met de helpdesk MIA\Vamil, telefoon 038 455 34 80. Verder kunt u mailen naar miavamil@senternovem.nl.

Milieuvriendelijke viskweek door MIA en Vamil gestimuleerd

Op de Milieulijst staan alle technieken en bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor MIA\Vamil. Deze lijst wordt jaarlijks vernieuwd. Het beleid van het Ministerie van VROM en LNV is bepalend voor de samenstelling van de Milieulijst.

De mondiale visteeltmarkt maakt een sterke groei door. De kweek van zowel dierlijke als plantaardige organismen groeit hard in Nederland. MIA\Vamil stimuleert alleen het beste alternatief vanuit het oogpunt van milieu- en dierwelzijn. Viskweeksystemen die in aanmerking komen voor MIA\Vamil moeten aan de volgende eisen voldoen:

- De jonge vis moet van gekweekte ouderdieren betrokken worden;
- Het visvoer moet gekweekt zijn;
- De viskweek moet plaatsvinden in recirculatiesystemen.

Op dit moment kunnen slechts weinig kwekerijen aan deze eisen voldoen. Het grootste struikelblok is dat het visvoer gekweekt moet zijn. Daarom onderzoekt VROM of er andere eisen aan het visvoer gesteld kunnen worden, zodat in 2008 meer kwekerijen gestimuleerd kunnen worden door MIA\Vamil.